

stichting pensioenfonds
medisch specialisten

Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid

Juni 2026

In dit document wordt het Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid (MVB), ook wel ESG-beleid genoemd (Environmental, Social, Governance), van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten (SPMS) uiteengezet.

Dit document wordt periodiek geactualiseerd, zodat aangesloten wordt bij de meest recente wet- en regelgeving, algemene ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen alsook de input van deelnemers. Het bouwt voort op de SPMS-ambitieverklaring inzake maatschappelijk verantwoord beleggen.

Deze versie vervangt de versie van zoals vastgesteld door het bestuur op 17 april 2025.

1. Inleiding

SPMS draagt door een zorgvuldig gekozen beleggingsbeleid zorg voor een goed en betaalbaar pensioen, zowel in financiële als in maatschappelijke zin. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt rekening gehouden met duurzaamheidsrisico's en -kansen die materieel kunnen zijn voor het algemene risico en rendement van de beleggingen. Daarnaast wordt gelet op de negatieve en positieve maatschappelijke impact van onze beleggingen. Uitgangspunt daarbij is dat onze deelnemers van hun pensioen in een leefbare wereld kunnen genieten. Al deze effecten scharen wij onder de noemer ESG (Environmental, Social, Governance) factoren. SPMS voert daartoe een MVB-beleid om bij te dragen aan een leefbare wereld nu en in de toekomst en aan goede beleggingsresultaten. Het beleggingsbeleid vormt het kader waarbinnen implementatie van MVB plaatsvindt.

2. Ambitie, overtuigingen en wettelijk kader

De ambitieverklaring maatschappelijk verantwoord beleggen (zie bijlage 2) vormt de basis voor de invulling van het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. Thematische keuzes vloeien hieruit voort en zijn gebaseerd op:

1. Nationale en internationale verdragen en gedragscodes
2. Een risico due diligence door het fonds
3. Specifieke focusthema's die SPMS heeft gekozen na consultatie van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden

2.1 Ambitie SPMS op maatschappelijk verantwoord beleggen

SPMS draagt met een zorgvuldig gekozen beleggingsbeleid bij aan de doelstelling van een welvaartsvast pensioen bij een acceptabel risico. Een goed pensioen is voor SPMS een financieel goed pensioen én een pensioen dat past bij de rol en verantwoordelijkheden die medisch specialisten voor zichzelf zien. SPMS ziet in groeiende mate dat zorg voor milieu, mens en samenleving past bij de identiteit van SPMS en haar deelnemers. Dit is aangetoond in de diverse MVB-deelnemersonderzoeken. Daarnaast wordt in toenemende mate duidelijk dat maatschappelijke problemen, vooral rondom klimaat en milieu, materiële financiële effecten kunnen hebben. In dit kader is sprake van 'dubbele materialiteit'. Voor SPMS betekent dit dat zij haar maatschappelijk verantwoord beleggen ambitie richt op drie hoofddoelstellingen:

1. Het in kaart brengen van kansen en risico's van een transitie naar een duurzame (klimaat-neutrale) economie en de beleggingsportefeuille daarop aanpassen. SPMS hanteert hiervoor het raamwerk van de Net Zero Asset Owner Alliance (zie verder). Tevens worden deze transitierisico's in kaart gebracht tijdens de driejaarlijkse ALM-studie en tijdens de

- voorbereiding van het jaarlijkse Beleggingsplan aan de hand van de Capital Market Assumptions, ofwel rendementsanalyses onder diverse (klimaat-) scenario's.
2. Het verkleinen van fysieke risico's op de beleggingsportefeuille door klimaatverandering en biodiversiteitsverlies en inspelen op adaptatiemogelijkheden. SPMS geeft hierbij naar aanleiding van de uitgevoerde risico due diligence prioriteit aan fysieke activa in de portefeuille, zoals vastgoed en infrastructuur en in een later stadium ook aandelen.
 3. Het verkleinen van negatieve impact van onze beleggingen op de maatschappij, zowel op mens, milieu als maatschappij.
 4. Het vergroten van positieve impact van onze beleggingen op de maatschappij, bij voorkeur op de gebieden klimaat, biodiversiteit en gezondheid.

Daarbij wil SPMS toetsbaar zijn op en verantwoording afleggen over haar maatschappelijk verantwoord beleggen aanpak en resultaten.

We zijn ervan overtuigd dat we met het MVB-beleid de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren voor de SPMS portefeuille grotendeels kunnen beheersen of voorkomen. Ook verwachten wij dat door het meenemen van duurzaamheidsrisico's bij de beleggingsbeslissingen er sprake is van een onveranderd of gunstiger risico- en rendementsprofiel. De belangrijkste ongunstige effecten bepalen wij op basis van de aard van onze beleggingen, de belangen van onze deelnemers en op basis van externe verdragen en gedragscodes zoals benoemd onder 2.3. In dit kader heeft SPMS een ESG-risico due diligence uitgevoerd.

2.2 SPMS handelt conform wet- en regelgeving

SPMS houdt per 2023 rekening met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van artikel 4 van de Informatieverschaffingsverordening over duurzaamheid in de financiële sector (EU SFDR) en de bijbehorende secundaire wetgeving. Dit houdt in dat negatieve effecten van beleggingsbeslissingen worden meegewogen in het beleggingsbeleid.

De pensioenregeling van SPMS promoot goed bestuur, milieu-kenmerken en sociale kenmerken, maar heeft geen expliciete duurzaamheidsdoelstelling in de zin van deze verordening. De pensioenregeling is daarmee geclassificeerd als een artikel 8 financieel product. Een ambitieuze en kritische houding richting dienstverleners bevordert ESG-implementatie. SPMS streeft ernaar dat haar uitbestedingspartners een minimaal vergelijkbaar ambitieniveau hebben.

Hoewel SPMS voor een gedeelte in duurzame beleggingen (waaronder mogelijk duurzame beleggingen volgens de EU taxonomie¹) investeert, is geen sprake van een voorgeschreven minimumallocatie naar dergelijke beleggingen. SPMS verschaft via haar website duurzaamheidsinformatie in het kader van SFDR.

Onderstaande tabel toont de SFDR-classificaties per portefeuille en afkomstig van de vermogensbeheerders zelf. Uiteindelijk zal de SFDR-classificatie van een beleggingsproduct ook mede afhangen van MVB-elementen die door SPMS zelf worden toegevoegd, bijvoorbeeld voting en engagement via Columbia Treadneedle Investments. Bij de passieve mandaten US IMI CTB en Pacific IMI CTB is de classificatie gedaan door SPMS, op basis van de MVB-karakteristieken in de benchmark zoals toegestaan door de EU. Een artikel 6 SFDR classificatie houdt in dat het beleggingsproduct geen ESG-kenmerken promoot ('grijs product'); bij een artikel 8 SFDR-classificatie

¹ De Taxonomie is een EU-classificatiesysteem om te bepalen welke economische activiteiten als duurzaam kunnen worden beschouwd door portefeuillebeleggingen te toetsen aan gedetailleerde Technische Screening Criteria ("TSC"). De Taxonomieverordening heeft vooralsnog uitsluitend betrekking op twee milieudoelstellingen, namelijk beperking van de klimaatverandering en aanpassing aan de klimaatverandering. Later zullen meerdere milieudoelstellingen (bijv. water, verontreiniging en circulariteit) en ook sociale doelstellingen volgen.

is dat wel het geval ('lichtgroen product') en bij een artikel 9 SFDR-classificatie kent het product een expliciete duurzaamheidsdoelstelling ('donkergroen product').

Aandelen

Europe large cap BLK SAE	8
Europe small cap DWS	8
US IMI CTB BLK	8
Pacific IMI CTB BLK	8
EM Schroders	8
Fixed income	
Blackrock LDI	8
Bluebay EUR IG credit	8
PGIM US IG credit	8
Victory Capital US core plus	8
Capital Group EM debt local currency	8
Pimco EM debt hard currency	6
Alternatives + vastgoed	
Cohen & Steers vastgoed	6
Townsend vastgoed ²	6
FIGA hedge fund	6
Capstone hedge fund	6
Blackstone hedge fund	6
BLK infra debt (2017)	6
Macquarie infra debt (2017)	6
Macquarie green energy infra debt (2020)	9
Copenhagen Infrastructure Partners infra equity (2025)	9
Brookfield Global Transition fund infra equity (2025)	9

² Het Townsend niet-beursgenoteerd vastgoedmandaat bestaat voor 55% uit fondsen met een artikel 8 classificatie, voor 17% uit artikel 6 fondsen en voor 28% uit fondsen zonder SFDR-classificatie aangezien deze fondsen niet actief worden aangeboden door de desbetreffende fondsmanagers in de EU.

Hoewel er nog geen officiële richtlijnen zijn, werkt SPMS toe naar een toenemend aantal artikel 8 of 9 producten in de portefeuille. Een aantal bestuursbesluiten, zoals het aanscherpen van het uitsluitingsbeleid t.a.v. olie- en gasbedrijven en de wens om meer impactbeleggingen op te nemen, is hier een uitvloeisel van.

Voorts rapporteert SPMS op de website conform SRDII eisen over haar actieve aandeelhoudersbetrokkenheid, zoals de inspanningen rondom het stembeleid, engagement en collectieve beleggersinitiatieven.

In overeenstemming met de IORP II richtlijn stemt SPMS het MVB-beleid minimaal eens per 3 jaar met de deelnemers af. Hierbij worden de duurzaamheidsvoorkeuren van de deelnemers in kaart gebracht en hoe deze zich verhouden met aspecten als risico, rendement, kosten en gewenst ambitieniveau. De meest recente afstemming heeft plaatsgevonden in 2024. Ook worden in het kader van IORP II via een Eigen Risico Beoordeling (ERB) bestaande en opkomende maatschappelijke risico's, waaronder ESG-risico's, in kaart gebracht. Een uitvloeisel hiervan is het meenemen van de effecten van klimaatverandering binnen de ALM-studie. Verder heeft SPMS een bredere analyse van ESG-risico's uitgevoerd (zie bijlage 3) om invulling te geven aan het Prudent Person principe en om haar inspanningen op ESG-gebied te prioriteren.

Tot slot wordt rekening gehouden met wet- en regelgeving zoals het verbod op het investeren in bedrijven die betrokken zijn bij de productie van clustermunitie en internationale sanctiewetgeving. In aanvulling hierop heeft SPMS ook een eigen uitsluitingsbeleid (zie ook 3.1).

2.3 SPMS zoekt aansluiting bij verdragen en gedragscodes

Om het MVB-beleid concreet vorm te geven in de beleggingsportefeuille neemt SPMS een aantal toonaangevende (inter-) nationale verdragen en gedragscodes als uitgangspunt.

SPMS onderschrijft ten eerste de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Daarbij gebruiken wij het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad. SPMS verwacht van onze fiduciair manager, ESG-dienstverlener en vermogensbeheerders, en van ondernemingen waarin wij beleggen, dat zij conform deze internationale standaarden handelen en dit publiekelijk kenbaar maken. In de praktijk komt dit erop neer dat voornoemde partijen ESG-risico due diligence toepassen in hun beleggingsproces en bij bedrijven aansturen op herstel en verhaal indien de maatschappij of het milieu schade is berokkend.

SPMS is ondertekenaar van het Nederlandse IMVB-Convenant voor pensioenfondsen. Dit convenant heeft als doel om samen met de overheid, vakbonden en maatschappelijke organisaties misstanden te voorkomen en is de Nederlandse uitwerking van de eerdergenoemde OESO-richtlijnen en UN Guiding Principles. Meer informatie over dit convenant is hier te vinden: [link](#). In hoofdstuk 3 gaan we hier nader op in.

Daarnaast hanteert SPMS de Global Compact. Dit is een initiatief van de Verenigde Naties en bestaat uit 10 universele principes op het vlak van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en corruptie en is gebaseerd op algemeen erkende verdragen, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, belangrijke conventies van de International Labour Organisation en het VN-verdrag tegen corruptie.

Ook laat SPMS zich bij de invulling van haar MVB-beleid inspireren door de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties (SDGs). In hoofdstuk 3 wordt dit nader toegelicht.

SPMS onderkent de risico's die klimaatveranderingen hebben op de pensioendoelstelling. Om de beleggingsportefeuille in lijn te brengen met de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs heeft SPMS zich in 2021 aangesloten bij de Net Zero Asset Owner Alliance van de Verenigde Naties.

3. Focusthema's voor SPMS

Als onderdeel van het IMVB-Convenant heeft SPMS een aantal voor het pensioenfonds relevante beleggingsthema's vastgesteld die samenhangen met de wens om bij te dragen aan een leefbare wereld voor onze deelnemers middels positieve impact en het voorkomen van of tegengaan van negatieve impact van de beleggingen op duurzaamheidsfactoren.

Op basis van het door SPMS gehanteerde ESG-risk due diligence proces (zie hoofdstuk 3.2) en de uitkomsten van de MVB-deelnemersonderzoeken is een aantal relevante thema's gekozen waar SPMS extra aandacht aan wil besteden, boven op de thema's die volgen uit 2.3.

SPMS heeft ervoor gekozen om bijzondere aandacht te geven aan de thema's klimaatverandering, biodiversiteit en gezondheid.

Aan deze drie thema's wordt extra aandacht gegeven in de uitvoering van het MVB-beleid, de monitoring ervan en de rapportage erover. Voor de uitvoering op deze thema's sluit SPMS aan bij het breed gedragen raamwerk van de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties.

3.1 Gezondheid

Voor invulling van het thema volksgezondheid kiest SPMS voor aansluiting bij SDG 3:

	Zorg voor goede gezondheid en welzijn voor alle leeftijden. SPMS wil bijdragen aan een betere toegang tot gezondheidszorg, aan oplossingen voor epidemieën en vroegtijdige sterfte gelinkt aan niet-overdraagbare ziektes en preventie van misbruik van verslavende middelen, met inbegrip van drugs en alcohol
---	---

Het bieden van toegankelijke gezondheidszorg is zowel in (vergrijzende) ontwikkelde landen als opkomende landen een uitdaging. De beleggingen van SPMS kunnen op diverse manieren hieraan bijdragen. Met behulp van uitsluiting, dialoog, stemmen en impactbeleggen kan invulling gegeven worden aan SDG3. SPMS stelt daarbij de volgende doelstellingen:

1. Vergroting van de toegang tot producten en diensten binnen de gezondheidszorg, in het bijzonder naar geneesmiddelen ter bestrijding van epidemieën
2. Het tegengaan van antibiotica-resistentie
3. Het tegengaan van obesitas en misbruik van verslavende middelen
4. Het vergroten van innovatie binnen de gezondheidszorg

In dit kader ondersteunt SPMS het Access to Medicine engagement-initiatief gericht op ontwikkelingslanden en het FAIRR-engagement initiatief gericht op het tegengaan van antibiotica-resistentie. Daarnaast voert het dialoog met voedingsmiddelenfabrikanten om de voedingswaarde van hun producten te verbeteren en om het risico op obesitas te verminderen. Tevens stemt SPMS voor voorstellen in aandeelhoudersvergaderingen om de toegang van personeel tot gezondheidszorg (via

zorgverzekeringen) af te dwingen, evenals gezonde werkomstandigheden. Tenslotte sluit SPMS-activiteiten uit die een sterke negatieve impact op de (mentale) gezondheid hebben, zoals tabak en cannabis. Ook kan het watchlist proces worden ingezet als sprake is van gezondheidsschade. Bovenstaande maatregelen worden genomen om zowel negatieve impact te verminderen of positieve impact te bewerkstelligen.

SPMS onderzoekt of impactinvesteringen kunnen bijdragen om de toegang tot gezondheidszorg en innovatie binnen de gezondheidszorg te verbeteren, bijvoorbeeld via private equity of private debt.

In dit kader wordt al belegd in vastgoed waarvan aanbieders van gezondheidszorg gebruik maken, zoals laboratoria, verzorgingshuizen en verpleeghuizen.

Een belangrijke maatstaf om de maatschappelijke bijdrage te meten is:

- a. het aantal behandelde patiënten / bereikte personen;
- b. het aantal mensen dat baat heeft bij de interventies;
- c. het aantal extra (kwalitatief goede) levensjaren als gevolg van de interventies;
- d. de omvang van kostenbesparingen door innovaties

SPMS hanteert als norm dat eventuele impactbeleggingen binnen het thema gezondheidszorg een substantiële bijdrage leveren zoals afgemeten aan bovenstaande maatstaven. De exacte norm wordt per belegging bepaald, afhankelijk van de context.

3.2 Klimaatverandering

Voor de invulling van het thema klimaatverandering kiest SPMS aansluiting bij SDG 7:

	<p>Zorg voor toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen. SPMS wil bijdragen aan verhoging van het aandeel hernieuwbare energie in de wereldwijde energiemix en aan verbetering van energie-efficiëntie.</p>
---	---

Klimaatverandering vormt wereldwijd een ongekennde uitdaging. SPMS hanteert daarbij de volgende doelstellingen:

1. het terugdringen van broeikasgassen (risico-mitigatie);
2. vergroting van maatschappelijke weerbaarheid (risico-adaptatie), en;
3. Het verkleinen van tussentijdse financiële risico's (transitierisico's).

Beleggers spelen hierbij ook een belangrijke rol, waarbij zij tal van middelen kunnen inzetten. Zij kunnen bedrijven beïnvloeden om CO₂-intensieve processen te veranderen (dialog), stoppen met of verminderen van de kapitaalverschaffing aan CO₂-intensieve activiteiten (voorkomen negatieve impact). Ook kunnen zij kapitaal verschaffen voor de energietransitie (positieve impact). Een belangrijke maatstaf hierbij is het verminderen of voorkomen van CO₂-uitstoot en daarmee het voorkomen of verminderen van negatieve impact.

Op de korte, middellange en lange termijn dienen beleggers ook rekening te houden met de risico's van klimaatverandering voor de waarde van hun beleggingen, bijvoorbeeld als gevolg van fysieke schade (extreem weer, mislukte oogsten, ziektes etc.), transitierisico's (hogere kosten en CO₂-belastingen, en/of risico op zogenaamde stranded assets) of adaptatiekosten (beleggen in andere

categorieën en/of regio's, investeringen in beschermingsmaatregelen). Deze risico's worden doorgaans gemeten aan de hand van een Value at Risk maatstaf.

Vanwege voorgaande mogelijkheden om via de beleggingsportefeuille concreet invulling te geven aan het thema klimaatverandering ('belegbaar thema'), heeft SPMS gekozen voor SDG7 (toegang tot duurzame energie) in plaats van de bredere SDG13 ('Klimaatactie').

In dit kader heeft het fonds de expliciete intentie om in (delen van) zijn beleggingsportefeuille actief een positieve maatschappelijke bijdrage te bewerkstelligen ten aanzien van duurzame en betaalbare energie middels beleggingen in onder andere hernieuwbare energie (met inbegrip van energietransport en-opslag) en duurzame brandstoffen, maar ook middels beleggingen ten bate van onder andere energiebesparing (met inbegrip van isolerende maatregelen), duurzame bouw, openbaar vervoer, elektrische en/of waterstof-mobiliteit, CO₂-afvang en –opslag en aanpassingen ten behoeve van klimaatbestendigheid (bijv. bouw en aanpassing van waterkeringen en waterreservoirs, duurzame koelssystemen).

SPMS adresseert het thema klimaat door middel van de volgende maatregelen:

1. Jaarlijks meting van de CO₂-uitstoot van de portefeuille en verbetering van de dekking en kwaliteit hiervan.
2. Het stellen van kwantitatieve CO₂-uitstoot reductiedoelstellingen.
3. Uitsluiting van zeer CO₂-intensieve sectoren zoals kolenmijnen en teerzandolie-productie en uitsluiting van olie- en gasbedrijven die onvoldoende geïmmiteerd zijn aan het Klimaatakkoord van Parijs, zoals afgemeten aan een Net Zero model.
4. CO₂-uitstoot reductie conform de Climate Transition Benchmark (ijkjaar 2019).
5. Aansluiting bij collectieve engagement initiatieven zoals Climate Action 100+, met als doel om de transparantie rondom CO₂-rapportage, de formulering van klimaatstrategieën (inclusief scenario-analyse voor toekomstbestendigheid) en aandacht voor klimaatrisico's in het risicomanagement door bedrijven en ontwikkeling van KPI's te stimuleren.
6. Meestemmen met aandeelhoudersresoluties rondom maatregelen in bedrijfsprocessen tegen klimaatverandering en/of ten bate van aanpassing aan klimaatverandering (op een case-by-case basis).
7. Kapitaalverschaffing aan ondernemingen en/of projecten om een efficiënter gebruik van grondstoffen, een transitie naar duurzame energie en duurzame mobiliteit, en/of nieuwe producten en diensten ten bate van energiebesparing of de energietransitie te realiseren.

De normen die SPMS stelt bij bovenstaande acties zijn dat:

- a. de CO₂-uitstoot van de beleggingsportefeuille per 2030 met 50% is gedaald ten opzichte van 2019 en per 2050 met 100% is gedaald ten opzichte van 2019.
- b. Het cumulatieve rendementsverlies als gevolg van klimaatrisico niet groter mag zijn dan 5%-punt gemeten over een periode van 20 jaar.

3.3 Biodiversiteit

SPMS hanteert SPMS sinds 2023 het *Planetary Boundaries framework* als objectief kader voor de invulling van het beleggingsbeleid rondom milieu-aspecten. Op basis van deze analyse heeft het bestuur van SPMS het thema biodiversiteit als speerpunt toegevoegd. De MVB-deelnemersonderzoeken tonen aan dat de achterban een groot belang hecht aan dit thema; na klimaat en de energietransitie vormt biodiversiteit/natuur het meest belangrijke thema onder deelnemers.

Voor de invulling van het thema biodiversiteit kan op diverse manieren gekeken worden hoe de beleggingen van het fonds bijdragen aan het behoud hiervan of het verminderen van biodiversiteitsverlies. Hoewel SDG 14 Leven op land en SDG 15 Leven onder water hierbij voor de hand liggen, kijkt SPMS vooral hoe hier via meetbare en belegbare indicatoren invulling aan gegeven kan worden. Dit heeft ertoe geleid dat het pensioenfonds onderzoekt of de beleggingsportefeuille kan bijdragen aan SDG 6 (beschikbaarheid van schoon water en tegengaan van waterverontreiniging en waterschaarste). Samen met ontbossing en vervuiling in het algemeen door afval en luchtverontreiniging, is verontreinigd en/of schaars water een van de grootste oorzaken van biodiversiteitsverlies. Diverse metingen in de beleggingsportefeuille van SPMS hebben ook aangetoond dat schaars en/of verontreinigd water de belangrijkste redenen zijn van biodiversiteitsverlies veroorzaakt door de beleggingen van SPMS. Tenslotte heeft deze SDG een duidelijke link met SDG 3 (borgen van gezondheid en welzijn).

 <p>6. SCHOON DRINKWATER EN GOEDE SANITAIRE VOORZIENINGEN</p>	<p>Verzeker toegang tot en duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen. SPMS wil bijdragen aan de beschikbaarheid van schoon water en reiniging van vervuild water.</p>
--	--

In dit kader heeft SPMS 2 doelstellingen bij het thema biodiversiteitsverlies:

1. Het verminderen van biodiversiteitsverlies als gevolg van schaars of vervuild water;
2. Het verminderen van financiële risico's als gevolg van schaars of vervuild water.

De maatstaven die SPMS hierbij hanteert zijn:

- a. de maatschappelijke impact van schaars en vervuild water op biodiversiteit aan de hand van het ENCORE raamwerk ('drivers' of 'pressures');
- b. de financiële impact van schaars en vervuild water op de toeleveringsketens van bedrijven aan de hand van het ENCORE raamwerk ('dependencies')

SPMS hanteert als norm dat bovenstaande maatstaven geen waardes mogen tonen groter dan 15% van de totale beleggingsportefeuille. Indien dit wel het geval is, dan dienen in de beleggingsportefeuille de beleggingen met de meest negatieve impact verminderd te worden en/of gecompenseerd te worden door natuurpositieve investeringen.

Biodiversiteitsverlies gaat gepaard met het verlies aan zogenaamde ecosystemendiensten, zoals onder meer bestuiving van gewassen, waterzuivering, klimaatregulatie, luchtzuivering en het vasthouden van bodems. Door dit verlies kunnen fysieke risico's optreden, zoals een verminderde productiviteit (bijv. bij landbouw) of productieverstoringen in leveringsketens, maar ook transitierisico's zoals geboden en verboden vanuit wet- en regelgeving die biodiversiteitsverlies tegengaan of rechtszaken vanuit benadeelden (bijv. bij ernstige vervuiling).

Biodiversiteitsverlies treedt vooral op door een veranderd landgebruik (bijv. ten behoeve van landbouw en de bouwsector), door directe exploitatie (bijv. bij mijnbouw en visserij), door vervuiling (bijv. in de chemie en elektronicasector) of door verstoring (bijv. bij koeling van energiecentrales). Bij voorgenoemde drijfveren speelt water een belangrijke indirecte rol. Zo zijn activiteiten in de mijnbouw en in de chemische en farmaceutische industrie vaak water-intensief en/of gaan gepaard met

watervervuiling. Ook speelt water een belangrijke rol met oog op adaptatie op klimaatrisico's, waarmee sprake is van een link met SDG 13 klimaatactie. Het is daarmee een belegbaar thema.

Verder screent het pensioenfonds haar beleggingsportefeuille op negatieve bijdrages aan biodiversiteit aan de hand van de sectorale ENCORE-systematiek en de bedrijfsspecifieke MSCI environmental controversy scores. De uitkomsten van deze screening worden gebruikt om tot een juiste prioritering van engagementinspanningen te komen. Al naar gelang de uitkomsten kan ook het watchlistproces hiervoor ingezet worden. Daarnaast gebruikt SPMS haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen om bij bedrijven acties af te dwingen ter vermindering van biodiversiteitsverlies.

3.4 Overig

Naast deze SDG's heeft SPMS in haar ESG-beleid extra aandacht voor goed ondernemingsbestuur (corporate governance). In dit kader heeft SPMS ook oog voor zijn eigen governance, in het bijzonder in het kader van een adequate tax compliance. Met behulp van steekproeven wordt onderzocht of SPMS de juiste hoeveelheid belasting afdraagt over haar beleggingen.

4. Key Performance Indicators

SPMS heeft Key Performance Indicators (KPI's) opgesteld om de voortgang van de implementatie van haar MVB beleid te kunnen monitoring. Hieronder zijn de KPI's weergegeven:

Inbedding ESG in risico-rendementsafweging:

1. Iedere 3 jaar vindt een klimaatstress-test plaats aan de hand van ALM-scenario-analyses
2. Ieder jaar worden de effecten van het MVB-beleid op risico (tracking error, concentraties) en rendement gemeten
 - a. Criterium: op een 5 jaars horizon mag geen sprake zijn van een rendementsverlies als gevolg van MVB-implementatie
3. Ieder jaar wordt de ESG-integratie in het beleggingsproces van managers aan de hand van de Annual Manager Review aantoonbaar getoetst
4. SPMS beoogt ieder jaar op 100% van de aandeelhoudersvergaderingen te stemmen. Ieder jaar wordt dit percentage gemeten.

Vermindering negatieve impact

1. SPMS beoogt de CO₂-uitstoot van haar beleggingsportefeuille versus het ijkjaar 2019 te reduceren met 25% in 2025, 50 % in 2030 en 100% in 2050. Ieder jaar wordt hiertoe de behaalde CO₂-reductie gemeten. SPMS neemt hiertoe directe uitstoot (scope 1) en de uitstoot van ingekochte energie en warmte (scope 2) in beschouwing. De (indirecte) uitstoot in de gehele waardeketen (scope 3) wordt vooralsnog niet meegenomen vanwege data-problemen; er is nog onvoldoende data op het niveau van individuele bedrijven beschikbaar. Deze doelstelling geldt voor het gedeelte van de beleggingsportefeuille waarvoor CO₂-data beschikbaar is. SPMS werkt er actief aan om de dekking van de CO₂-metingen te vergroten.
2. SPMS beoogt percentage van beleggingen dat niet in overeenstemming is met Net Zero doelen te verminderen van maximaal 50% in 2025 naar maximaal 25% in 2030. De maatstaf hierbij is het NZAOA engagement overzicht.
3. SPMS beoogt 20% van de ingezette engagement objectives binnen een periode van uiterlijk 5 jaar tot een succesvol einde te brengen (ten minste een Milestones van 1, 2 of 3 sterren bereikt).

4. Er vinden ieder jaar 0 overschrijdingen plaats van het uitsluitingsbeleid van SPMS; dit wordt dagelijks gemeten

Meer positieve impact

1. SPMS hanteert vanaf 2025 een minimum-allocatie naar impact-beleggingen van 10% van het vermogen. Dit percentage wordt jaarlijks gemeten.
2. SPMS beoogt ieder jaar aan ten minste 2 engagementtrajecten op het gebied van biodiversiteit deel te nemen om kennis en kunde hierover te vergroten.
3. SPMS beoogt ieder jaar via tenminste 1 engagementtraject de toegang tot gezondheidszorg te vergroten.

Toetsbare verantwoording

1. SPMS kan per 2030 van 90% van alle beleggingen in green, social en sustainable bonds *use of proceeds* rapportages overleggen;
2. SPMS kan per 2030 instaan voor de juistheid van de data omtrent CO2-reductie middels externe onafhankelijke validatie van het reductiecijfer, bij voorkeur door een accountant.
3. SPMS consulteert haar deelnemers iedere 3 jaar over het MVB-beleid en toont de uitkomsten hiervan publiekelijk op haar website.
4. SPMS is transparant over haar beleggingen middels een rapportage over de 100 grootste posities in de portefeuille.
5. SPMS kan ervoor instaan dat 100% van haar impactbeleggingen voldoen aan de GIIN-criteria; dit wordt jaarlijks extern gevalideerd door de externe accountant van de betreffende vermogensbeheerder.
6. SPMS publiceert ieder kwartaal een overzicht van haar stemgedrag op de website
7. SPMS publiceert ieder jaar een overzicht van haar engagement-inspanningen
8. SPMS publiceert ieder jaar haar uitsluitingslijst op de website

5. Beleid en implementatie

Op basis van de bovengenoemde ambitie, ESG-beliefs en de wettelijke kaders heeft SPMS een aanpak ontwikkeld om haar maatschappelijke betrokkenheid in de beleggingsportefeuille te implementeren.

SPMS werkt waar gewenst samen met andere institutionele beleggers om het resultaat van de inspanningen te vergroten en schaarse middelen effectiever in te zetten.

5.1 Het ESG-beleid van SPMS in de beleggingsportefeuille

Het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid van SPMS wordt via de volgende zes instrumenten geïmplementeerd.

- Engagement
- Stemmen (Proxy voting)
- Class actions
- Watchlist en Uitsluiting
- Integratie van ESG in de beleggingsactiviteiten

- Impact beleggen

5.1.1. Engagement

Als onderdeel van het Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid heeft SPMS een Betrokkenheidsbeleid (zie Bijlage 1) opgesteld met als doel het bevorderen van lange termijn waardecreatie. SPMS wil betrokken zijn (stewardship) bij de bedrijfsvoering van de ondernemingen waarin belegd wordt. SPMS gaat daartoe de dialoog aan (engagen) met ondernemingen over onderwerpen die voor SPMS van belang zijn. Daarbij vraagt SPMS specifiek aandacht voor de thema's gezondheid, klimaatverandering en biodiversiteit.

Engagement wordt gevoerd vanuit de overtuiging dat ondernemingen die oog hebben voor milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur daarmee hun bedrijfsprestaties verbeteren en zo de vermogenswaarde op de lange termijn veiligstellen. Ook leidt deze verbetering tot daadwerkelijke maatschappelijke impact. De voortgang meet SPMS af aan het behalen van vooraf bepaalde 'milestones'. Hierbij geldt dat tastbare verbeteringen zwaarder wegen dan 'papieren' verbeteringen.

Engagement is uitbesteed aan Columbia Threadneedle Investments ("CTI") en wordt toegepast op beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties. Doel van engagement is om negatieve impacts in de beleggingsportefeuille te verminderen (reactieve engagement) en om positief bij te dragen aan duurzame ontwikkeling (proactieve engagement). Hiertoe spoort SPMS ondernemingen waarin wordt belegd via een actieve, structurele en constructieve dialoog aan om waar nodig de negatieve gevolgen van hun handelen op mens en milieu te verminderen (mitigatie) en te repareren (bieden van herstel en verhaal). Hierbij dient in hun bedrijfsvoering ook rekening te houden met maatschappelijke ontwikkelingen en milieu- effecten die van invloed kunnen zijn op de lange termijn winstgevendheid. Er is daarmee sprake van zogenaamde 'dubbele materialiteit'.

Gelet op haar lidmaatschap van de Net Zero Asset Owner Alliance (NZAOA) let SPMS in de engagement met olie- en gasbedrijven er specifiek op in hoeverre deze bedrijven zich (geloofwaardig) gecommitteerd hebben aan Net Zero doelstellingen (mate van 'alignment'), bijvoorbeeld door het stellen van (interim-) reductiedoelstellingen, een plan van aanpak op te stellen met specifieke aandacht voor de kapitaalinvesteringen en rapportage conform de TFCDD-standaarden. SPMS hanteert in dit kader het Net Zero model van CTI. Ook sectoren als de staal- en cementindustrie hebben in dit kader de bijzondere aandacht van het fonds.

Door de engagement uit te besteden aan CTI wordt voorkomen dat er een belangenconflict ontstaat tussen betrokken aandeelhouderschap en andere (financiële) belangen. De uitbesteding heeft verder als voordeel dat SPMS in een bredere coalitie van beleggers kan optrekken om haar standpunt beter te realiseren. Concrete voorbeelden zijn deelname aan het Climate Action 100+ en Nature Action 100+ initiatief via CTI. Over het engagement beleid rapporteert SPMS op haar website en in het jaarverslag.

Een aantal individuele vermogensbeheerders van SPMS voert ook zelf engagement uit, waarbij SPMS toegang heeft tot alle rapportages. Dit is bijvoorbeeld het geval bij Townsend (vastgoed) en PIMCO (Emerging Market Debt).

5.1.2. Stemmen

SPMS wil als aandeelhouder betrokken zijn (stewardship) bij de bedrijfsvoering van de ondernemingen waarin belegd wordt. Dit doet SPMS onder andere door gebruik te maken van het stemrecht dat bij het aanhouden van aandelen hoort. SPMS heeft ervoor gekozen om dit toe te

passen op de gehele aandelenportefeuille. Stemmen is onderdeel van het Betrokkenheidsbeleid van SPMS (zie bijlage 1). Het stembeleid -wordt uitgevoerd door Columbia Threadneedle Investments, op basis van stemadviezen van ISS. Voor vastgoed wordt het stembeleid uitgevoerd door Townsend.

De uitoefening van haar stemrecht wordt geïntegreerd met de uitvoering van engagement. Reden is dat hierdoor een escalatieladder wordt verkregen, waarbij bedrijven na eventuele onsuccesvolle engagement via het stemproces verder onder druk kunnen worden gezet om hun bedrijfsvoering op de gewenste punten aan te passen. Dit kan bijvoorbeeld middels het uitbrengen van een tegenstem, een onthouding van stemmen of het ondersteunen van een aandeelhoudersresolutie. Doel van dit proces is het bevorderen van lange termijn waardecreatie. Hierbij wordt gekeken naar de context waarin een onderneming opereert en wordt ondernemingen gevraagd hun beleid toe te lichten. Uitgangspunt van de uitvoering van het stembeleid zijn de Nederlandse Stewardship Code³ en de 10 best practices van Eumedion⁴.

SPMS hanteert als stemprincipes minimale standaarden op onder meer het gebied van:

- Verbeteren van de bestuursstructuur en –samenstelling (bijvoorbeeld diversiteit) en waarborgen van voldoende onafhankelijkheid van niet-uitvoerend bestuursleden of commissarissen en van leden van de remuneratiecommissie;
- Optimaliseren van het remuneratiebeleid om te waarborgen dat het (uitvoerend) management beloond wordt voor het creëren en waarborgen van lange termijn aandeelhouderswaarde en dat een link bestaat tussen beloning en duurzaamheidsprestaties;
- Ontwikkelen van adequate interne controles en risicomanagementsystemen en ontwikkeling van rapportages rondom duurzaamheidsprestaties in lijn met internationale standaarden;
- Beschermen van rechten van minderheidsaandeelhouders (one share, one vote);
- Het formuleren en implementeren van klimaatdoelstellingen en het beheersen van klimaatrisico's;
- Het formuleren van biodiversiteitsdoelstellingen en ondernemen van risicobeoordeling rondom biodiversiteit in de toeleveringsketen;
- Het ondernemen van risicobeoordelingen rondom mensenrechten in de toeleveringsketen;
- Het stellen van KPI's rondom een gezonde en veilige werkomgeving en rondom productveiligheid;
- Transparantie over lobbyactiviteiten;
- Het tegengaan van anti-competitief gedrag;
- Het tegengaan van belastingontduiking en -ontwijking;

Als er een stem wordt uitgebracht die tegen het advies van het bestuur ingaat, wordt aan de onderneming een uitgebreide toelichting gestuurd over de reden van deze tegenstem. Over het stembeleid rapporteert SPMS op haar website en in het jaarverslag.

5.1.3 Class actions

Het participeren in collectieve rechtszaken van beleggers tegen bepaalde bedrijven vormt bij SPMS – naast engagement en stemmen – eveneens als een integraal onderdeel van actieve aandeelhoudersbetrokkenheid. Via deelname aan dergelijke class actions tegen bedrijven welke beticht zijn van (boekhoud-)fraude, marktmanipulatie, financieel wanbeleid of andere schendingen van

³ Zie <https://www.eumedion.nl/nl/public/kennisbank/best-practices/2018-07-nederlandse-stewardship-code-nl-versie.pdf>

⁴ Zie https://www.eumedion.nl/nl/public/kennisbank/best-practices/best_practices_betrokken-aandeelhouderschap.pdf

goed ondernemingsbestuur wenst SPMS zowel financiële schade te verhalen als ook een disciplinerende werking te creëren binnen financiële markten.

5.1.4. Watchlist & Uitsluiting

Het watchlist- en uitsluitingenbeleid is van toepassing op aandelen, bedrijfsobligaties, vastgoed, kasgeld en staatsobligaties.

Watchlist bedrijven

SPMS hanteert een watchlist van bedrijven die:

- Betrokken zijn bij schendingen van de UN Global Compact (zie [link](#)) ([thema Mensenrechten](#));
- Betrokken zijn bij milieu-controverses én onderdeel zijn van Nature Action 100+ (thema Biodiversiteit);

Deze partijen staan onder verscherpt toezicht.

Bedrijven worden op de watchlist geplaatst als zij:

- bij de UN Global Compact screening de score “fail” krijgen.
- Bij MSCI Environment Controversies worden bedrijven op de watchlist geplaatst die een score 1 of lager hebben (maximale score 10) en onderdeel vormen van de company list van Nature Action 100+;
- De bedrijven in kwestie daadwerkelijk in de portefeuille van SPMS opgenomen zijn;
- CTI ook daadwerkelijk engagement uitvoert of gaat uitvoeren met de betreffende bedrijven.

Bedrijven met MSCI-milieucontroverses die zich buiten de CTB-mandaten bevinden en waarbij geen engagement plaatsvindt via CTI worden niet uitgesloten.

Bij het tonen van vooruitgang worden bedrijven van de watchlist verwijderd en wordt de positie in het bedrijf gehandhaafd. Er is sprake van vooruitgang als sprake is van voldoende response op de engagement-inspanningen van CTI en het behalen van milestones in de engagement.

SPMS hanteert de volgende criteria bij de beoordeling van watchlist bedrijven:

- a) Is het bedrijf de controverses aan te rekenen?
- b) Heeft het bedrijf zijn gedraging of activiteit voortgezet of beëindigd?
- c) Heeft het bedrijf zich voldoende ingespannen om benadeelden te compenseren?
- d) Heeft het bedrijf voldoende ondernomen om herhaling te voorkomen?
- e) Hoe presteert het bedrijf in vergelijking met peers binnen zijn sector?
- f) Heeft het door het bedrijf geleverde product of dienst in maatschappelijke zin toegevoegde waarde?

Uitsluiting bedrijven

Bij onvoldoende vooruitgang kan het bedrijf na een periode van ten minste 3 jaar uitgesloten en kan de positie worden verkocht. Hiervoor is bij ieder afzonderlijk geval toestemming vereist van het bestuur van SPMS. Bedrijven kunnen in de tussengelegen periode ook uitgesloten worden, als zij bijvoorbeeld betrokken zijn bij activiteiten waarbij directe uitsluiting geldt. Hiervan is sprake als er sprake is van betrokkenheid bij:

1. de productie van clustermunities (bij wet verboden in Nederland);
2. de productie van overige controversiële wapens (landmijnen, chemische wapens, biologische wapens, witte fosfor en munitie met verarmd uranium)
3. de productie van kernwapens
4. de productie van civiele vuurwapens oftewel handvuurwapens
5. de productie en verkoop van tabak

6. de productie en verkoop van cannabis
7. de exploitatie van Nederlandse ziekenhuizen (tegenaan potentiële belangenconflicten)
8. de exploitatie van kolenmijnen
9. de bouw van nieuwe kolencentrales
10. bestaande kolencentrales (per 2030 voor ontwikkelde landen, per 2040 voor alle landen)
11. de exploitatie van teerzanden
12. verschaffing van infrastructuur-financiering voor nieuwe olie- en gasvelden, nieuwe oliepijpleidingen, nieuwe olie-opslag en nieuwe oliecentrales voor elektriciteitsopwekking
13. Olie- en gasbedrijven met een 'Committed' of 'Not Aligned' status in het Net Zero model van CTI én op de voorwaarde dat zij minder dan 20% van hun jaarlijkse investeringsbudget (capex budget) investeren in hernieuwbare energie en/of technologie rondom de energietransitie, zoals netwerkstabiliteit, batterij-opslag, laadpaalinfrastructuur, waterstof en/of mijnbouw van grondstoffen voor de energietransitie (bijv. lithium, kobalt, koper etc.)
14. ernstige schendingen van goed ondernemingsbestuur (corporate governance).
15. beleggingen in of financiële transacties met landen, bedrijven, groeperingen of natuurlijke personen zoals gemeld op de Nederlandse sanctielijst en sanctielijst van de Europese Raad (bij wet verboden).

Voor de beleggingen die (passief) belegd worden conform een zogenaamde Climate Transition Benchmark geldt dat schendingen van de UN Global Compact en betrokkenheid bij milieu-controverses direct uitgesloten worden. Dit volgt niet uit het uitsluitingsbeleid van SPMS, maar uit de gemaakte benchmarkkeuze door SPMS.

SPMS stelt minstens een keer per jaar een lijst op met de beleggingen die uitgesloten worden. Deze wordt gecommuniceerd met de vermogensbeheerders en hierop wordt ook gecontroleerd door de compliance afdeling van de fiduciair. Bron van de uitsluitingsdata met betrekking tot ondernemingen is MSCI – het beleid is hierop gebaseerd. Voor uitsluitingsgronden op basis van wettelijke bepalingen zoals het verbod op clustermunition en de Nederlandse en Europese sanctielijst geldt dat de custodian van het fonds eveneens hierop controleert.

Betrokkenheid bij uitgesloten wapens wordt geïnterpreteerd als het produceren van onderdelen die essentieel zijn voor de wapens en specifiek voor deze wapens gemaakt worden (key en dedicated).

Bij sector brede uitsluitingen hanteert SPMS een grens van 10% van de omzet van een bedrijf dat gerelateerd is aan de activiteit die SPMS wil uitsluiten (boven 10% omzet wordt uitgesloten). Bij uitsluitingen op basis van MSCI Corporate Governance Controversies worden bedrijven uitgesloten die een score 1 of lager hebben (maximale score 10).

Watchlist landen

Ook landen kunnen op de watchlist geplaatst worden. Hiertoe gebruikt SPMS een landenindex welke bestaat uit de volgende (gelijkgewogen) 4 indicatoren:

1. World bank rule of law
2. World bank regulatory quality
3. Freedom House
4. Transparency International

Als de waarde van een land op de landenindex lager wordt dan 35, dan wordt het land in kwestie op de watchlist geplaatst indien een staatsobligatie en/of obligatie van een staatsbedrijf uit het land in kwestie in de portefeuille is opgenomen. Vervolgens zal SPMS voor een periode van 3 jaar de

ontwikkeling in de score monitoren. Mocht na 3 jaar blijken dat de score voortdurend lager was dan 40, dan kan het fonds overgaan tot uitsluiting van dit land.

Uitsluiting landen

SPMS sluit individuele personen, landen en bedrijven uit waar je vanuit de wetgeving in de EU (inclusief Nederland) en de VN niet mag beleggen. Pensioenfondsen zijn, net als vermogensbeheerders en alle overige financiële en niet-financiële ondernemingen, verplicht om deze sanctiewetgeving na te leven. Dit geldt dus ook voor de custodian van SPMS en de vermogensbeheerders.

De sancties vinden hun grondslag in internationale verdragen die in Nederland van toepassing zijn. Vermogensbeheerders die vanuit andere jurisdicties dan EU-landen opereren (bijv. de Verenigde Staten) volgen daarnaast ook de daar toepasselijke sanctiewetgeving.

Ter bepaling of sancties leiden tot uitsluiting dient daarnaast aan een of meer van de onderstaande criteria te zijn voldaan:

- De sancties omschrijven een wapenembargo dat betrekking heeft op het land als geheel;
- De sancties bevatten gerichte maatregelen betreffende reisverboden en het bevroren van tegoeden welke van toepassing zijn op de centrale overheid (waaronder de regeringsleider of het staatshoofd of de huidige machthebbers).

Landen of Bedrijven gevestigd in landen die op de zwarte lijst van de OESO staan v.w.b. tax compliance worden ook uitgesloten.

Conflictgebieden

Het beleggen in en rondom conflictgebieden kan botsen met de uitgangspunten van SPMS om negatieve maatschappelijke impacts te verkleinen en positieve impact te vergroten. Het beleggen in deze gebieden geeft verhoogde risico's op mensenrechtenschendingen, sanctie-overtredingen, reputatieschade en corruptie. Een aanvullende risicobeoordeling is dus gerechtvaardigd.

SPMS definieert een conflictgebied als een land of regio waar sprake is van een gewapend conflict, (illegale) bezetting en/of ernstige en systematische mensenrechtenschendingen, waaronder oorlogsmisdaden. SPMS hanteert hierbij de volgende databronnen om na te gaan of sprake is van een conflictgebied:

- VN sanctielijst en EU-sanctielijsten
- OECD Due Diligence Guidance (conflict-affected areas)
- MSCI ESG Controversies & Country Risk
- UN Office of the High Commissioner for Human Rights
- UN Human Rights Commission
- SIPRI-database (defensie- en conflictdata) van de Stockholm International Peace Research Institute

SPMS past hier een escalatieladder toe, bestaande uit:

1. intensieve screening en monitoring;
2. gerichte engagement (indien beïnvloeding mogelijk is);
3. plaatsing op watchlist;
4. uitsluiting als ultimum remedium.

Reikwijdte

SPMS hanteert bij haar watchlist en uitsluitingslijst de 'ultimate parent issuer' als bepalende grondslag bij de toepassing van voorgenoemde lijsten. Dit betekent dat alle dochterondernemingen en uitgiften van zowel het moederbedrijf als de dochterbedrijven meegenomen worden. Het is hierbij doorslaggevend of het moederbedrijf een controlerend belang in de dochterbedrijven heeft.

Het uitsluitingsbeleid geldt niet voor derivaten die zijn afgesloten op de onderliggende waarden van uitgesloten ondernemingen. Dit zou namelijk een efficiënt portefeuillebeheer en/of hedging doeleinden nadelig kunnen beïnvloeden. Het gebruik van aandelenindex-futures bijvoorbeeld zou dan niet meer mogelijk zijn. SPMS acht dit onwenselijk. Voorgaande houdt in dat het uitsluitingsbeleid effectief niet van toepassing is op de beleggingscategorie Hedgefondsen, waarbij veel gebruik wordt gemaakt van derivaten.

5.1.5. Integratie ESG in de beleggingsactiviteiten

SPMS maakt voor het beheer van het vermogen via fiduciair manager BlackRock gebruik van diverse externe beleggingsmanagers. Bij de selectie en evaluatie van deze managers worden duurzaamheidscriteria door SPMS meegenomen. Bestaande en mogelijk nieuwe managers in portefeuille krijgen een ESG-beoordeling en dit heeft in de meeste gevallen gevolgen voor de aanstelling. Hierbij kan gedacht worden aan het incorporeren van ESG-signalen in het waarderings- en/of beleggingsproces, het stellen van doelstellingen ten aanzien van CO₂-reductie of allocaties naar ESG-obligaties, het rapporteren over ESG-prestaties en de externe validatie hiervan en de omvang van het ESG-team. SPMS vindt het belangrijk dat de managers die zij heeft aangesteld de UN PRI hebben ondertekend, zich houden aan een ESG wet- en regelgeving (onder meer SFDR), een gedegen ESG-risk due diligence uitvoeren en rapporteren over hun ESG-implementatie. Daarbij gaat bijzondere aandacht uit naar de in sectie 2.4 genoemde focusthema's.

ESG-integratie in beleggingsactiviteiten kan plaatsvinden via de keuze voor een benchmark, bijvoorbeeld via een Climate Transition Benchmark, en/of door bij de vermogensbeheerders ESG-doelstellingen op te laten nemen in de Investment Management Agreement. In het laatste geval kan gedacht worden aan het incorporeren van ESG factoren in het beleggingsproces, het gebruik van interne of externe ESG-ratings, het stellen van CO₂-reductiedoelstellingen en/of de review van use of proceeds rapportages van ESG-obligaties. Dit is vooral van belang bij de vastrentende mandaten van SPMS en tevens bij de vastgoedbeleggingen die beide actief belegd worden. Bij vastgoedfondsmangers heeft SPMS in 2024 strengere selectiecriteria gesteld ten aanzien van GRESB duurzaamheidsratings, mate van CO₂ meting, volgen van CRREM CO₂ reductiedoelstellingen en toepassen van klimaatrisico-modellering.

SPMS toetst in haar jaarlijkse manager review of de geselecteerde beleggingsmanagers conform de geformuleerde ESG-doelstellingen handelen.

5.1.6. Impact beleggen

SPMS wil de positieve impact van haar beleggingen vergroten door het doen van zogenoemde impact beleggingen. SPMS hanteert de definitie van de Global Impact Investing Network GIIN: "*investments made with the intention to generate positive, measurable social and environmental impact alongside a financial return*".⁵ Het bestuur heeft de doelstelling uitgesproken dat in 2025 minimaal 10% van de gehele beleggingsportefeuille uit impactbeleggingen moet bestaan. Dit doen we onder de randvoorwaarde van een gelijksoortig financieel rendement op lange termijn, na kosten, en met

⁵ <https://thegiin.org/impact-investing/need-to-know/>

intentionele en meetbare positieve impact. Hierbij krijgen de thema's gezondheid, klimaat en biodiversiteit extra aandacht.

Met de vermogensbeheerder van Europese staatsobligaties (met inbegrip van obligaties van semi-overheden en overheidsagentschappen) is in de investment management agreement opgenomen dat minimaal 15% van de staatsobligatieportefeuille moet bestaan uit zogenoemde green, social en sustainability-linked bonds (hierna: ESG obligaties).

Met de vermogensbeheerder van staatsobligaties in opkomende markten, gedeneerd in Amerikaanse dollar ("EMD hard currency") is in de investment management agreement opgenomen dat minimaal 10% van de portefeuille moet bestaan uit ESG-obligaties. Eenzelfde afspraak is opgenomen in de investment management agreement met de vermogensbeheerders van het Europese en Amerikaanse investment grade bedrijfsobligatiemandaat.

De beleggingen in infrastructure equity hebben alle uitsluitend een impact-karakter, aangezien deze zijn gericht op de energietransitie.

Hierbij kan naast opwekking van duurzame energie gedacht worden aan batterij-opslag, laadpalen, duurzame brandstoffen, opslag van CO2 en investeringen gericht op stabilisatie van energienetwerken (zogenaamde. *transitional and enabling activities* in de zin van de SFDR) om de energietransitie te stimuleren. De beleggingen binnen infrastructure debt hebben deels een impact-karakter, aangezien een deel van de leningen wordt gebruikt voor de financiering van duurzame energie.

5.2 Overzicht MVB beleidsinstrumenten en toepassing

Onderstaande tabel geeft per beleggingscategorie aan welke MVB-instrumenten SPMS toepast, welke uitvoerder van toepassing is en welke gegevensbronnen worden gehanteerd. Bij impactbeleggingen is tevens weergegeven welk percentage kwalificeert als impactbelegging of SDG-belegging. Screening van ondernemingen in de beursgenoteerde aandelenportefeuilles en de bedrijfsobligatieportefeuilles vindt als 'overlay' plaats voor alle ondernemingen in deze portefeuilles o.b.v. de OESO, UN Guiding Principles en UN Global Compact richtlijnen en wordt uitgevoerd door Columbia Threadneedle Investments ("CTI") aan de hand van MSCI-data. Aan alle onderliggende vermogensbeheerders wordt gevraagd deze criteria toe te passen op de beleggingen op basis van de criteria zoals toegelicht in 3.1. De controle op de screening vindt plaats door fiduciair manager BlackRock.

Per 2023 is de Climate Transition Benchmark (CTB) van toepassing op (large cap) Amerikaanse en (developed) Asia Pacific aandelen; de overige aandelenregio's (Europa en opkomende landen) en small cap aandelen zijn niet belegd conform de CTB benchmark.

ESG-integratie vindt niet plaats bij de categorie Kasgeld, met uitzondering van de allocatie naar het duurzame BlackRock geldmarktfonds LEAF, noch bij hedgefondsen.

Tabel 2: Overzicht MVB beleidsinstrumenten met uitvoerders en gegevensbronnen

Categorie	ESG-integratie	Engagement	Stemmen	Class actions	Uitsluiting	Impact beleggen
Beursgenoteerde aandelen	via actieve beleggingsmanagers of via CTB benchmark (passief)	via CTI	via CTI (ISS)	via FRT	via CTI (MSCI)	n.v.t.
Bedrijfsobligaties	via actieve beleggingsmanagers	via CTI	via CTI (ISS)	via FRT	via CTI (MSCI)	ESG obligaties: 10%
Staatsobligaties	via actieve beleggingsmanagers	policy engagement via EMD managers en CTI	n.v.t.	via FRT	via CTI (MSCI)	ESG obligaties: 15% in LDI / 10% in EMD HC
Vastgoed	via actieve beleggingsmanagers	via Townsend	via Townsend	n.v.t.	via CTI (MSCI)	10% in zorg-vastgoed
Infrastructuur	via actieve beleggingsmanagers	via Macquarie, Brookfield, CIP	via Brookfield en CIP	n.v.t.	via actieve managers	100%
overig alternative	via actieve beleggingsmanagers	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Kasgeld	deels, via actieve beleggingsmanager	n.v.t.	n.v.t.	via FRT	via CTI (MSCI)	n.v.t.

5.3 Het ESG due diligence proces van SPMS

ESG due diligence of ESG-risicobeoordeling is onderdeel van de OESO en UNGP-richtlijnen waaraan SPMS zich heeft gecommitteerd met de ondertekening van het IMVB-Convenant. Het due diligence proces is met name bedoeld om een goed beeld te krijgen van de negatieve impact van de SPMS-beleggingsportefeuille op de maatschappij en om daar vervolgens op te kunnen acteren. SPMS belegt breed gespreid over vele regio's, sectoren en beleggingscategorieën. In beginsel is het daarmee mogelijk dat SPMS via haar beleggingen negatieve impact heeft op alle genoemde duurzaamheidsthema's zoals in deze richtlijnen benoemd. Met het uitsluitingenbeleid heeft SPMS specifieke negatieve impact van specifieke producten verwijderd uit haar portefeuille. SPMS gelooft in het uitoefenen van invloed en ziet uitsluiting daarom vooral als *ultimum remedium* voor situaties waarin het uitoefenen van invloed via engagement, voting en toepassing van een watchlist niet de gewenste resultaten oplevert.

SPMS onderschrijft de ESG-due diligence stappen conform het OESO-richtsnoer en wij streven via onze beleggingen naar (maatschappelijke) langetermijnwaardecreatie. Wij vragen van onze toeleveranciers dat zij SPMS hierin ondersteunen.

Het due diligence proces bestaat uit zes stappen:

- Het beleidsmatig vastleggen van het belang van verantwoordelijk investeren
- Identificeren en beoordelen van negatieve impact
- Voorkomen en mitigeren van negatieve impact
- Monitoren van (potentiële) negatieve impact
- Rapporteren over die (potentiële) negatieve impact
- Waar relevant, het aandringen op herstel en verhaal

De eerste stap is dit onderliggende maatschappelijk verantwoord beleggen document. De laatste genoemde stap kan eerder in het proces een rol spelen en beschrijven we in 3.3.

De tweede stap 'Identificeren en beoordelen van negatieve impact' betreft de impact van de bedrijven in de SPMS beleggingsportefeuille op de maatschappij om hen heen (de maatschappelijke impact). Het is dus niet zozeer een mogelijk negatieve impact op de SPMS-beleggingsportefeuille zelf (de financiële impact), hoewel deze wel vaak daarmee samenhangt. SPMS doet op al zijn beursgenoteerde aandelenportefeuilles en bedrijfsobligatieportefeuilles passend onderzoek (due diligence) naar ondernemingen die mogelijke en daadwerkelijke negatieve impact hebben op samenleving en/of milieu conform de VN-richtlijnen voor mensenrechten (UNGP) en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Als onderdeel daarvan onderschrijft SPMS ook de Global Compact principes van de VN. Hiertoe screent SPMS voorgenoemde portefeuilles aan de hand van MSCI Controversies scores.

Hierbij worden (potentiële) negatieve impacts op samenleving en milieu geïdentificeerd. Doel is om zo goed mogelijk kwalitatief en kwantitatief in kaart te brengen welke negatieve impact de bedrijven in de portefeuille van SPMS op de maatschappij hebben. Het pensioenfonds onderkent de praktische obstakels hierbij – zoals incomplete data en voortslepende rechtszaken - en probeert daarom een actieve rol te spelen in het verkrijgen van transparantie bij bedrijven over mogelijke schade. In bredere zin doet SPMS ook in andere beleggingsportefeuilles passend onderzoek, door bij de selectie van vermogensbeheerders van deze partijen te eisen dat zij gepaste zorgvuldigheid toepassen bij de selectie van beleggingen. De invulling hiervan door de geselecteerde vermogensbeheerders wordt jaarlijks getoetst. Naast het screenen van de maatschappelijke impact van de beleggingsportefeuille, heeft SPMS ook een risicoanalyse uitgevoerd die vooral kijkt naar de financiële gevolgen van ESG-risico's. De uitkomsten van deze analyse zijn opgenomen in bijlage 4.

De derde stap is proberen negatieve impact te voorkomen en of te mitigeren. Wanneer ondernemingen in onze beleggingsportefeuille (potentieel) negatieve impact veroorzaken, gebruiken wij onze invloed om deze impact te voorkomen en/of te mitigeren en herstel en/of verhaal mogelijk te maken. Zoals toegelicht bij het ESG-beleid, doet SPMS dit onder andere via engagement en/of door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen (waaronder het steunen van aandeelhoudersresoluties). In het uiterste geval kunnen wij, na toepassing van een watchlist periode, besluiten om te desinvesteren (uitsluiting). Daarbij nemen wij ook de (potentiële) negatieve gevolgen van de desinvestering op maatschappij en milieu mee. Dit is onderdeel van het beschreven ESG-beleid.

Voor het aanwenden van invloed beperkt SPMS zich tot ondernemingen waarin zij daadwerkelijk belegt en die een negatieve impact veroorzaken of daaraan bijdragen (bijvoorbeeld via toeleveranciers). Voor deze ondernemingen laat SPMS door Columbia Threadneedle Investments (CTI) een reactieve engagementlijst opstellen. Dit staat ook wel bekend onder de term 'normatieve engagement'. Ondernemingen worden geprioriteerd op de meest ernstige negatieve impact(s) op samenleving en/of milieu voor de thema's benoemd in de UNGP- en OESO-richtlijnen. De ernst van deze impact wordt bepaald aan de hand van schaal, reikwijdte en mate van onomkeerbaarheid. SPMS is zich bewust dat de mate van invloed die SPMS heeft gezien haar schaal mogelijk beperkt is. Samenwerking met anderen en uitbesteding aan CTI is een middel om dit te mitigeren. De mate waarin invloed aanwenden voor de genoemde en andere beleggingscategorieën is mede afhankelijk van de beleggingsstructuur waarbinnen SPMS binnen specifieke beleggingscategorieën belegt. Zo kan SPMS meer invloed uitoefenen als aandeelhouders dan als verschafter van vreemd vermogen.

De vierde stap betreft het monitoren van de negatieve impact alsmede mogelijke stappen die genomen zijn om deze te mitigeren. Wij monitoren de voortgang en impact van ons ESG-beleid door ten minste jaarlijks een rapportage te ontvangen van onze ESG-serviceprovider en fiduciair manager en hierover in gesprek te gaan. Waar nodig stuurt SPMS dan bij.

De vijfde stap omvat het rapporteren over die potentiële impact in publiekelijk beschikbare informatie. Jaarlijks leggen wij aan onze deelnemers en andere belanghebbenden hierover verantwoording af, onder meer in het reguliere jaarverslag, mede conform de EU Sustainable Finance Disclosure Regulation, en in het ESG-jaarverslag. Ook publiceert SPMS tussentijds op haar website gedetailleerde informatie over de resultaten van engagement en het stembeleid en de gehanteerde due diligence methodologie. In paragraaf 4 van dit document is meer informatie te vinden over hoe SPMS communiceert over ESG.

Bij ondernemingen in de beleggingsportefeuille, die ernstige negatieve impact op samenleving of milieu hebben veroorzaakt, dringt SPMS in bepaalde gevallen, en indien praktisch mogelijk, aan op herstel en/of verhaal. Een belangrijke manier om herstel en of verhaal voor deelnemers te bewerkstelligen is via het participeren in juridische procedures zoals claims en of schikkingen ('class actions'). SPMS heeft hiertoe beleid ontwikkeld en is sinds 2020 actief hierin. SPMS sluit zich hierbij aan bij andere pensioenfondsen en grote beleggers om gezamenlijk te proberen zoveel mogelijk van de geleden schade terug te krijgen voor de deelnemers. Herstel en verhaal gebeurt bovendien door het ondertekenen van specifieke investor statements die gericht zijn aan bedrijven en of overheden die in de ogen van SPMS een negatieve impact hebben op duurzaamheidsthema's.

6. Communicatie en rapportage

Inherent aan een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid is het afleggen van verantwoording aan de diverse belanghebbenden (zogenaamde stakeholders). Om een volledig beeld te geven van de activiteiten en resultaten op het vlak van maatschappelijk verantwoord beleggen, publiceert SPMS:

- jaarlijks het beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht op aandelen in beursgenoteerde vennootschappen (via een link naar de website van Columbia Threadneedle Investments, de uitvoerder van het stem- en engagementbeleid);
- jaarlijks over de uitvoering van het beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht in het betreffende verslagjaar;
- Per kwartaal een verslag over hoe wij als aandeelhouder hebben gestemd
- Managementsamenvattingen op kwartaalbasis over engagementactiviteiten en stemgedrag
- Periodieke nieuwsbrieven over actuele MVB-ontwikkelingen
- MVB-jaarverslag met daarin een verantwoording over de uitkomsten van alle gehanteerde ESG-instrumenten en daarmee gerealiseerde effecten, zoals de behaalde CO2-reductie, de uitkomsten van ESG-integratie door beleggingsmanagers, een overzicht van alle impact investeringen met behaalde impact en de voortgang op de gestelde KPI's.
- Uitsluitingenlijst: ondernemingen die niet voor belegging in aanmerking komen
- Lijst met de 100 grootste posities in de beleggingsportefeuille op de website van SPMS
- Alle informatie betreffende de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) is te vinden op de website van SPMS en/of in Pensioen 1-2-3.

SPMS hanteert in zijn verantwoording zo veel mogelijk de rapportagestandaarden van de Taskforce on Climate related Disclosures (TCFD), de Taskforce on Nature related Disclosures (TNFD) en de Corporate Sustainable Reporting Directive (CSRD). Onderliggend doel is om op termijn het MVB-jaarverslag extern te laten valideren.

7. Verantwoordelijkheid en toezicht

Het bestuur van SPMS is verantwoordelijk voor de uitvoering van het MVB-beleid en geeft jaarlijks input voor de prioriteitsstelling van het engagementprogramma. Ten behoeve van het toezicht rapporteert CTIn de volgende documenten over haar uitvoering:

- Gedetailleerde kwartaalrapportages met betrekking tot engagement.
- Gedetailleerde kwartaalrapportages met betrekking tot stemmen, inclusief een uitgebreide toelichting in het geval er tegengestemd wordt (zogenaamd “votes against management”).
- Vertrouwelijke memo’s over actuele onderwerpen.

8. Evaluatie

Een breed draagvlak onder de deelnemers voor het MVB-beleid is van groot belang voor SPMS. In dat kader worden de deelnemers periodiek maar minimaal eens per 3 jaar geraadpleegd over het MVB-beleid via een deelnemersenquête en klankbordgroep. Geëvalueerd wordt welke onderwerpen van belang worden geacht om in het MVB-beleid rekening mee te houden. Daarnaast is het ambitieniveau van het MVB-beleid, in samenhang met het gewenste risico, rendementen en kosten, een onderwerp ter evaluatie in deze raadplegingen. Hiermee worden de duurzaamheidsvoorkeuren van deelnemers in kaart gebracht ten behoeve van de beleidsbepaling door het bestuur, met inbegrip van de geprefereerde aandachtsgebieden, instrumenten en mate van gewenste participatie. Specifieke aandacht gaat daarbij uit naar maatregelen rondom klimaatrisico’s en klimaatadaptatie.

SPMS evalueert het MVB-beleid iedere 3 jaar. Het bestuur baseert zich hierbij op de input van de VvA, het verantwoordingsorgaan (VO) en externe beleggingsadviseurs en maakt vervolgens een eigen afweging.

Op jaarbasis beoordeelt SPMS of de implementatie aansluit bij de gestelde Key Performance Indicators (zie sectie 2.5) en stuurt waar nodig bij om de voortgang van de MVB-doelstellingen te bewaken.

Tot slot wordt minimaal jaarlijks getoetst of dit beleidsdocument nog voldoet aan de meest recente wet- en regelgeving en de algemene ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. Over engagement en het stemgedrag van SPMS wordt op de website van SPMS gerapporteerd en dit onderwerp wordt periodiek besproken in de beleggingscommissie, het bestuur, het VO en de vereniging van afgevaardigden.

Bijlage 1 Betrokkenheidsbeleid

Verantwoord beleggen is een integraal onderdeel van het beleggingsbeleid van SPMS. Hier is actief aandeelhouderschap een belangrijk aspect van. Environmental, Governance en Social (ESG) aspecten die aansluiten bij de belangen van de deelnemers krijgen prioriteit, evenals aspecten die SPMS na een ESG risicoanalyse (een due diligence) als majeur beschouwt in termen van financiële en/of maatschappelijke impact.

SPMS heeft vooralsnog 3 sustainable development goals (SDG's) als speerpunt gekozen van haar beleid.

	<p>Zorg voor goede gezondheid en welzijn voor alle leeftijden. SPMS wil bijdragen aan oplossingen voor vermijdbare overlijdens van pasgeborenen, aan oplossingen voor epidemieën en vroegtijdige sterfte gelinkt aan niet-overdraagbare ziekten aan preventie van misbruik van verslavende middelen, met inbegrip van drugs en alcohol</p>
	<p>Verzekert toegang tot en duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen. SPMS wil bijdragen aan de beschikbaarheid van schoon water en reiniging van vervuild water.</p>
	<p>Zorg voor toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen. SPMS wil bijdragen aan verhoging van het aandeel hernieuwbare energie in de wereldwijde energiemix en aan verbetering van energie-efficiëntie.</p>

SPMS wil als aandeelhouder betrokken zijn (stewardship) bij de bedrijfsvoering van de ondernemingen waarin belegd wordt. Dit doet SPMS door gebruik te maken van het stemrecht dat bij het aanhouden van aandelen hoort. SPMS heeft ervoor gekozen om dit voor alle aandelen te doen waarin wereldwijd belegd wordt.

Daarnaast gaat SPMS de dialoog aan (engagement) met ondernemingen over onderwerpen die voor SPMS van belang zijn. Zowel over de uitvoering van het stembeleid als van het engagement beleid rapporteert SPMS op haar website, evenals in het MVB-jaarverslag.

SPMS zoekt ook de samenwerking op met andere institutionele beleggers om op deze manier meer invloed te hebben. Via CTI neemt SPMS deel aan het Climate Action 100+ initiatief en met ingang vanaf 2024 ook aan het Nature Action 100+ initiatief. Daarnaast neemt SPMS deel aan diverse andere engagement initiatieven van CTI zelf op tal van terreinen.

SPMS heeft een maatschappelijk verantwoord beleggen beleid opgesteld waarin nader wordt uitgelegd wat SPMS op dit vlak doet, hoe dit beleid tot stand komt en hoe hierover wordt gerapporteerd.

Voor de uitvoering van het stembeleid en engagement beleid wordt gebruik gemaakt van CTI. Hierdoor wordt voorkomen dat er een belangenconflict ontstaat tussen het zijn van een betrokken aandeelhouder en andere belangen. Het daadwerkelijk stemmen gebeurt na het inwinnen van stemadvies bij ISS.

Bijlage 2 Ambitieverklaring

SPMS is het pensioenfonds van, voor en door medisch specialisten. Onze doelstelling is het bieden van een welvaartsvast pensioen bij een acceptabel risico.

Om deze doelstelling te bereiken, hanteren wij een beleggingsbeleid waarbij rendement, risico en kosten traditioneel centraal staan. In recente jaren heeft echter een vierde factor een belangrijke en nog steeds groeiende rol gekregen. Het gaat hierbij om duurzaamheid.

Ons maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid (MVB) kent 3 invalshoeken, samengevat met het Engelse begrip ESG: Environmental, Social en Governance.

Environmental: Door onder andere industrialisatie, bevolkingsgroei, en een toenemende welvaart groeit de druk van het menselijk handelen op het ecologische systeem. De voortdurende toename van de CO₂-uitstoot en andere broeikasgassen kan leiden tot onomkeerbare klimaatveranderingen met desastreuze maatschappelijke en financiële gevolgen. Om deze effecten te beperken dwingen veel overheden economische veranderingen af – denk bijvoorbeeld aan het Parijs klimaatakkoord richting duurzame energie.

Social: Op sociaal gebied zijn er misstanden, zoals mensenrechtenschendingen, beperkte toegang tot betaalbare medicijnen en uitbuiting van werknemers.

Governance: Onze positie als aandeel- en obligatiehouder onderschrijft het belang van een gezonde corporate governance.

Veel van deze ESG factoren raken onze beleggingen: enerzijds als concreet financieel risico en anderzijds doordat het handelen van SPMS zelf impact heeft op het milieu, de mens en de samenleving. SPMS stelt zich tot doel om zoveel mogelijk te kijken naar de dubbele materialiteit van haar handelen.

Ook onder onze deelnemers is er een toenemende aandacht voor duurzaam beleggen. Medisch specialisten zijn dagelijks bezig met de gevolgen voor patiënten van de schadelijke effecten van milieu- en omgevingsfactoren op de gezondheid. Vanuit deze context voelen wij een extra intrinsieke verantwoordelijkheid om bij de investering van pensioenpremies voldoende aandacht te hebben voor duurzaamheid en negatieve impact van investeringen waar mogelijk te beperken of te vermijden. De besturen van BPMS en SPMS zijn zich hiervan bewust en kiezen ervoor om duurzaamheid een belangrijke rol te geven bij de vormgeving van het beleggingsbeleid. Daarbij is een goede balans tussen rendement, risico, kosten en duurzaamheid van groot belang.

De drie pijlers van ons MVB-beleid

Binnen onze alomvattende doelstelling van een welvaartsvast pensioen bij een acceptabel risico, richten wij onze ESG-ambitie op drie pijlers:

1. SPMS wil de risico's en kansen van de voorziene transitie naar een duurzamere economie goed in kaart brengen en houden en onze beleggingen daarop aanpassen;
2. SPMS wil de negatieve impact van de beleggingen op de maatschappij verkleinen;
3. SPMS wil de positieve impact van onze beleggingen op de maatschappij vergroten;

Met de eerste doelstelling heeft SPMS een financieel vizier. Duurzaamheidsvraagstukken leveren zowel beleggingsrisico's als beleggingskansen op. Hiertoe zullen wij deze risico's en kansen zorgvuldig meewegen in de samenstelling van onze beleggingsportefeuilles. Risico's zien wij vooral bij bedrijven die te weinig of te langzaam de transitie willen maken naar een duurzamere

(klimaatbestendige) economie. Daarentegen denken wij dat bedrijven die graag deze transitie willen maken aantrekkelijke beleggingen kunnen vormen.

Voor de tweede en derde doelstelling is focus nodig. SPMS kan gezien haar omvang en verantwoordelijkheid slechts een bescheiden rol spelen in het minimaliseren van de negatieve impact en het verbeteren van de positieve impact op *alle* duurzaamheidsvraagstukken van de wereld.

Voor het verkleinen van de negatieve impact zal SPMS niet in bepaalde activiteiten of sectoren beleggen of binnen die sectoren alleen in de beste presterende bedrijven qua duurzaamheid willen beleggen. In resterende activiteiten en sectoren gebruiken wij onze invloed om de negatieve impact te beheersen. Hiermee willen wij ernstige schendingen van mensenrechten, arbeidsrechten, milieu, gezondheid, klimaat en corruptie voorkomen of mitigeren. Portefeuille-uitsluitingen willen wij beperkt houden - enerzijds omdat wij als actieve aandeel- en obligatiehouder onze invloed willen uitoefenen, en anderzijds omdat academisch onderzoek suggereert dat actief engagement bevorderlijk uitwerkt op de waarde van een onderneming⁶. Daarnaast leidt uitsluiting niet direct tot een daadwerkelijke positieve impact in de maatschappij zelf.

Voor het verbeteren van positieve impact op duurzaamheidsvraagstukken kiest SPMS voor beleggingen die passen bij onze doelstelling van een welvaartsvast pensioen en die daarnaast een intentioneel gunstige invloed op de maatschappij hebben. In 2025 wil SPMS minimaal 10% alloceren naar deze zogenoemde impactbeleggingen met als hoofdthema's gezondheid en klimaat.

SPMS op weg naar net-zero in 2050

Op het snijvlak van de drie genoemde ESG-doelstellingen zit onze deelname aan de Net-Zero Asset Owner Alliantie⁷. Met deelname aan dit initiatief zal SPMS haar beleggingsportefeuilles zodanig aanpassen dat netto-nul-uitstoot van broeikasgassen wordt bereikt in 2050, of zoveel eerder als wenselijk, consistent met een maximale temperatuurstijging van 1,5°C boven pre-industriële niveaus (het Parijs Klimaat akkoord). Daartoe zullen wij tussentijdse doelstellingen ontwikkelen voor 2025 (doel: -16% reductie), 2030 (doel: -50% reductie) en 2040 en 2050 en periodiek rapporteren over de voortgang.

Concluderend, het belang van duurzaamheid willen wij verankeren in ons beleid met behulp van de volgende concrete ambities:

- 1. In 2025 willen wij dat minstens 10% van onze beleggingen naast een financiële doelstelling ook een intentioneel positieve impact op de maatschappij heeft.**
- 2. Uiterlijk in 2050 willen wij dat onze beleggingen in lijn zijn met het Parijs-akkoord, als onderkenning van de financiële en maatschappelijke implicaties van klimaatverandering.**
- 3. De weg naar een duurzame beleggingsportefeuille zal transparant zijn met behulp van zogenoemde key performance indicators - waarbij onze deelnemers de mogelijkheid krijgen hun stem te laten horen.**

⁶ Dimson, Karakas, Li (2015): "Active ownership" (Review of Financial Studies)

⁷ <https://www.unepfi.org/net-zero-alliance/>

Bijlage 3 ESG-risico due diligence

Een ESG-risico due diligence draagt bij aan de prioritering van onderwerpen binnen het ESG-domein en een betere invulling van het Prudent Person principe. De analyse tracht het ESG-risico concreet, transparant en meetbaar te maken en een duidelijke koppeling te maken met de risicobereidheid (en hiermee de strategische doelstellingen) van het fonds.

In dit kader heeft SPMS uit een long list van 30 ESG risico's een short list van 20 ESG risico's opgesteld. Bij de prioritering hanteert het fonds de volgende criteria:

- De inschaling van het bruto-risico (afhankelijk van schaal, materialiteit, reikwijdte en onomkeerbaarheid)
- Het gegeven of het netto-risico zich buiten de risicobereidheid van het fonds bevindt.

De volgende risico's zijn na deze prioritering niet verder uitgewerkt in de ESG risico-analyse:

1. Klimaat adaptatierisico's (marktrisico)
2. Klimaat adaptatierisico's (kredietrisico)
3. (giftig) afval
4. Conventionele wapens
5. Arbeidsrechten
6. Diversiteit/discriminatie
7. Gender pay gap
8. Tax compliance (reputatierisico)
9. Tax compliance (compliance-risico)
10. Beloningsbeleid

Op basis van de analyse is het fonds van oordeel dat het netto-risico inzake biodiversiteitsverlies zich momenteel buiten de risicobereidheid van het fonds bevindt. Achtergrond hierbij is de geringe beschikbaarheid van data en gebrekkige kennis over de effecten van dit risico op onder meer de financiële prestaties van bedrijven. In dit kader wil SPMS zich inzetten op de verwerving aan aanvullende kennis, onder meer via engagementprogramma. Daartoe wordt de reguliere engagement via de ESG-aanbieder ingezet, alsmede deelname aan het Nature Action 100+ initiatief.

Verder wordt bij een aantal ESG-risico's (kinderarbeid, slavenarbeid, mensenrechtenschendingen) een voorbehoud gemaakt voor de definitieve uitwerking van EU-regelgeving die momenteel in voorbereiding is. Al naar gelang hiervan, kunnen aanvullende beheersmaatregelen benodigd zijn. Naar het zich nu laat aanzien wordt de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) niet van toepassing verklaard op de financiële sector (en dus de pensioensector) waarmee het compliance-risico sterk wordt verkleind.

Alle achtergronden en te nemen vervolgstappen zijn opgenomen in onderstaande risicoanalyse.

ESG risicoanalyse
maart 2024.pdf

Bijlage 4 Fiscaal beleid

1. Inleiding

Dit beleid heeft als doel om duidelijkheid te geven over de wijze waarop SPMS wil omgaan met de heffing en betaling van belastingen.

SPMS is vrijgesteld voor de Vennootschapsbelasting in Nederland. SPMS heeft voornamelijk te maken met de (loon)belastingheffing over uitkeringen en (verleggings) BTW voor aan SPMS (vanuit het buitenland) verrichte diensten. SPMS gaat voor haar pensioenregeling in navolging van de Nederlandse overheid uit van het EET-systeem. De “E’s” staat voor exempt (vrijgesteld) en de “T” voor Taxed (belastingplichtig). Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in drie fasen.

- Opbouwfase: Premie is aftrekbaar (Exempt)
- Beleggingsfase: Beleggingswinsten zijn onbelast (Exempt), althans in Nederland
- Uitkeringsfase: Uitkeringen zijn belast (Taxed)

Daarnaast heeft SPMS onder meer te maken met loonbelasting over haar eigen medewerkers, andere Btw-aangelegenheden en dividend- en kapitaalwinstbelasting in zowel Nederland als andere landen.

Dit beleid ziet specifiek toe op de dividend- en kapitaalwinstbelasting; bij overige belastingheffingen wordt volstaan met het uitgangspunt dat SPMS te allen tijde conform de wet handelt. Dat is ook het geval bij de betaling van dividend- en kapitaalwinstbelasting, maar hierbij zijn vooral in het buitenland mogelijke grijze gebieden voor wat betreft belastingontwijking (legaal maar niet altijd wenselijk).

2. Fiscale strategie

Het fiscaal beleid grijpt vooral aan op de ESG-strategie van het fonds, aangezien deze ook toeziet op goed ondernemingsbestuur, met inbegrip van tax compliance. SPMS streeft naar verantwoord fiscaal gedrag, dat aansluit bij het bredere beleggingsbeleid, de Systematische Integriteits Risico Analyse (SIRA), en de door SPMS ondertekende United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) en IMVB-convenant.

SPMS realiseert zich dat de toegevoegde waarde voor de deelnemers van SPMS voor een deel voortkomt uit de fiscaal gunstige positie die overheden aan pensioenfondsen zoals SPMS verlenen, meer specifiek de vrijstelling voor de vennootschapsbelasting en in veel landen vrijstelling of verlaging van dividend- en kapitaalwinstbelastingen.

SPMS wil zich als een “good corporate citizen” houden aan alle geldende fiscale wet- en regelgeving en voldoen aan haar fiscale compliance verplichtingen. SPMS maakt gebruik van vrijstellingen, belastingverdragen en andere faciliteiten van overheden in het belang van de deelnemers. SPMS wil inzicht hebben in de risico's en mogelijkheden die voortvloeien uit fiscaliteit, inclusief bijvoorbeeld reputatierisico voor SPMS bij haar achterban of in een bredere maatschappelijke context, of het risico op boetes, verboden en aanwijzingen van toezichthouders. SPMS wil de belasting betalen die het verschuldigd is, maar in het belang van de deelnemers geen dubbele belasting betalen. Ook is uit oogpunt van efficiency de uitvoerbaarheid van het voldoen aan fiscale verplichtingen een belangrijk aandachtspunt.

SPMS kan gebruik maken van beleggingsstructuren om haar beleggingen te beheren. SPMS gebruikt deze beleggingsstructuren om zakelijke redenen en om aansprakelijkheid en/of administratieve lasten te beperken. Deze structuren kunnen buiten Nederland zijn gevestigd. Schadelijke praktijken op het

gebied van belastingplanning zijn niet de drijfveren achter het kiezen voor een bepaald rechtsgebied. Bij het opzetten van investeringsstructuren houdt SPMS altijd rekening met de geldende normen. SPMS spant zich maximaal in om belastingontduiking of belastingontwijking te voorkomen, in overeenstemming met de SIRA.

SPMS beschouwt belastingplanning als schadelijk wanneer het hoofdoel, of een van de hoofdoelen van een investering, het verkrijgen van een belastingvoordeel is. Om de betaling van dubbele belasting te voorkomen, worden belastingen in de beleggingsfase vermeden dan wel teruggevorderd waar dat naar de letter en de geest van de wet mogelijk is. Waar mogelijk maakt SPMS gebruik van fiscale stimuleringsmogelijkheden en belastingvrijstellingen zoals deze door overheden worden aangeboden en voor zover dergelijke stimuleringsmaatregelen algemeen beschikbaar zijn.

Waar SPMS beslissende invloed heeft op haar beleggingen, kan zij de onderstaande fiscale principes toepassen in haar beleggingsbeleid. Wanneer SPMS geen doorslaggevende zeggenschap heeft, roept zij haar uitbestedingspartners, met inbegrip van haar engagement provider, op onderstaande principes in acht te nemen.

- **Tax compliance** In de landen waarin SPMS investeert handelt zij compliant met geldende fiscale wet- en regelgeving. Het fonds kent een lage fiscale risicobereidheid, aangezien het te allen tijde compliant wil zijn met belastingwetgeving. Dit is in lijn met de rol die het fonds vervult voor haar deelnemers; een goede tax compliance is een 'licence to operate' voor het fonds.
- **Voorkomen dubbele belastingheffing** SPMS zal waar mogelijk, en mits in lijn met maatschappelijk verantwoord gedrag, dubbele en/of onnodige belastingheffing voorkomen door belasting terug te vorderen of gebruik te maken van vrijstellingen of verlaagde bronbelastingtarieven.
- **Uitlegbaarheid** Beleggingsstructuren inclusief hun fiscaliteit dienen te allen tijde begrijpelijk, uitlegbaar en beheersbaar te zijn voor het bestuur van SPMS en haar deelnemers. SPMS neemt enkel fiscale risico's waarvoor zij de overweging kan onderbouwen en kan uitleggen.
- **Geen fiscaal gedreven beleggingsbeleid** De belastingheffing volgt de investeringsactiviteiten en niet vice versa. SPMS hanteert geen beleggingsstrategie en verricht geen transacties die primair fiscaal gedreven zijn (bijv. btw-arbitrage).
- **Voorkeur voor directe beleggingen in verband met transparantie** Bij de keuze voor beleggingsstructuren heeft SPMS een voorkeur voor transparante structuren. Een voorbeeld zijn gesegregeerde mandaten op naam van SPMS, waarbij veel controle is over het belastingproces. Bij fondsstructuren (fonds voor gemene rekening), waarbij SPMS samen met andere beleggers in eenzelfde structuur zit en dus geen controle heeft over het belastingproces, zal SPMS voor het afsluiten van een vermogensbeheercontract een toets doen of haar fiscale principes voldoende worden gewaarborgd. Deze tax due diligence vindt vooral plaats binnen de illiquide beleggingscategorieën waarbij veel gebruikt wordt gemaakt van fondsstructuren.
- **Toetsing bij laagbelaste jurisdicties** Binnen de investeringsindustrie wordt soms gebruik gemaakt van zogenaamde niet-coöperatieve (laagbelaste) jurisdicties. Diverse (inter)nationale instanties (zoals de EU en de

OESO) hebben deze expliciet op de zwarte lijst gezet en aangemerkt als belastingparadijzen. SPMS volgt de ontwikkelingen rondom deze 'zwarte lijsten' op jaarlijkse basis als onderdeel van het jaarlijkse proces rondom de opstelling van de uitsluitingslijst. Indien SPMS belegt in een constructie met een laagbelaste jurisdictie, dan is dat niet met het doel om zo min mogelijk belasting te betalen. Er kan wel in een laagbelaste jurisdictie belegd worden met het oog op operationele en administratieve voordelen, bijvoorbeeld als via deze weg geen belasting hoeft te worden teruggevorderd maar direct aan de bron belastingvrijstelling of een verlaagd bronbelastingtarief kan worden verkregen. De hoogte van de uiteindelijk te betalen belasting wordt dan niet gedreven door de beslissing om via een dergelijke laagbelaste jurisdictie te beleggen, maar verlaagt wel administratieve kosten en vermindert het tijdsbeslag gemoeid met fiscale compliance.

SPMS stemt op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven waarin zij investeert in de regel tegen juridische locatiewijzigingen die fiscaal zijn ingegeven. Waar SPMS belegt via een extern beheerd beleggingsfonds, heeft zij doorgaans geen doorslaggevende invloed op het fiscale beleid van dat fonds. In dergelijke gevallen zal SPMS zich inspannen om te voorkomen dat door de fondsen gebruik wordt gemaakt van offshore jurisdicties wanneer een van de hoofdoelen het verkrijgen van een belastingvoordeel is. Hiertoe zal SPMS alternatieve beleggingsstructuren onderzoeken of onderbouwen waarom gebruik van een offshore jurisdictie te rechtvaardigen is.

3. Uitbestedingspartners

De fiscale en fiscaal gerelateerde processen zijn nagenoeg geheel uitbesteed. Het bestuursbureau van SPMS vervult een rol in het toezicht en monitoren van de uitbestede activiteiten. Een gedeelte van deze controle is uitbesteed aan derde partijen zoals belastingsspecialisten van PWC.

Elke vermogensbeheerder wordt voor aanstelling door de fiduciair (BlackRock) van SPMS is getoetst op relevante fiscale vereisten als onderdeel van de Operational Due Diligence (ODD). Bij illiquide beleggingen wordt daarnaast een toets uitgevoerd door een extern fiscaal adviseur, dit vanwege het gebruik van fondsstructuren bij dergelijke beleggingen. Bij de vastgoedfondsinvesteringen wordt deze externe fiscaal adviseur door de vastgoedadviseur ingehuurd; bij investeringen in infrastructuurfondsen huurt SPMS zelf een extern fiscaal adviseur in.

Bij voorgenoemde processen wordt de fiscale structuur van de voorgenomen investering en de eventuele gevolgen van de voorgenomen investering geanalyseerd door de genoemde partijen. Deze analyse zal, indien van toepassing, commentaar bevatten op:

- de fiscale positie van het voorgestelde investeringsvehikel;
- het fiscale risicobeheer van de onderliggende vermogensbeheerder;
- fiscale overwegingen zoals naleving van de OESO-richtlijnen met betrekking tot Verrekenprijzen (at arm's length beginsel');
- potentiële impact van ontwikkelingen op het gebied van fiscale regelgeving (zoals BEPS, ATAD, DAC6 enz.); en
- de belastingpositie van SPMS in verband met de voorgenomen investering (inclusief mogelijke bronbelasting, vermogenswinstbelasting, belastingaangiftevereisten en mogelijk gebruik van verdragen of vrijstellingen).

SPMS gaat waar nodig via haar engagement provider in gesprek met bedrijven om te wijzen op het belang van tax compliance door deze bedrijven. SPMS wil zich in dit kader als een betrokken aandeelhouder opstellen.

4. Controle

Het fonds voert in dit kader met enige regelmaat, maar minstens eens in de drie jaar, monitoring en testing werkzaamheden uit zoals data-analyse (controle van correcte inhouding en terugvordering belastingen) en fiscale steekproeven. De uitkomsten hiervan vormen input voor het bestuursbureau om de implementatie van het fiscale beleid aan te scherpen.

Het bestuur van SPMS is eindverantwoordelijk voor het fiscale beleid en de uitvoering daarvan. Het bestuursbureau ondersteunt het bestuur hierbij. Het bestuursbureau bereidt het fiscale beleid voor en is verantwoordelijk voor de dagelijkse uitvoering (conform mandaat bestuursbureau) en controle.